

Vlaamse steden en gemeenten krijgen een GPS voor goed bestuur dankzij de Aantrekkelijkheidsbarometer van Itinera en Deloitte

2012/22
03 | 10 | 2012

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Itinera en Deloitte België publiceren vandaag de resultaten van de Aantrekkelijkheidsbarometer voor Vlaamse steden en gemeenten.

Via nauwkeurig gedefinieerde criteria werden de verschillende Vlaamse steden en gemeenten met elkaar vergeleken wat resulteerde in een overzicht van de meest aantrekkelijke plaatsen in Vlaanderen. De barometer biedt steden en gemeenten de mogelijkheid tot zelfevaluatie van hun beleid en hun strategische prioriteiten, en wil op deze manier een bijdrage leveren tot de verdere professionalisering van de lokale overheden – als een “GPS voor een goed bestuur”.

Lokale overheden hechten steeds meer belang aan de manier waarop ze zich voorstellen aan hun inwoners, bedrijven, instellingen, etc. Gemeenten hebben immers belang bij het aantrekken van nieuwe potentiële inwoners, bedrijven, studenten, toeristen. De uiteindelijke beslissing van een burger en/of onderneming om er zich te vestigen is een kwestie van lokale ‘aantrekkelijkheid’. Wim Vergeylen, verantwoordelijke voor Publieke Sector binnen Deloitte geeft aan: *“Niet alleen het economisch verhaal is hierbij van belang. Gemeenten besteden uiteraard ook aandacht aan de algemene levenskwaliteit. De perceptie en algemene tevredenheid van haar inwoners is dan ook zeer belangrijk en is ook datgene wat een lokale verkiezingscampagne kleurt”.*

Er is vooral nood aan juiste, betrouwbare en kwalitatieve managementinformatie die lokale overheden, en alle ‘hogere liggende’ bestuursniveaus, toelaat om de meest aangewezen beleidsbeslissingen te nemen of te laten nemen. Ivan Van de Cloot, Hoofdeconoom Itinera, voegt

toe: *“Deze Aantrekkelijkheidsbarometer voor alle Vlaamse steden en gemeenten geeft net die informatie om lokale overheden te helpen om hun strategische koers te bepalen – als een GPS eigenlijk. We willen hiermee een constructieve bijdrage leveren tot het verder uitrollen van de publieke dienstverlening in België, en dit vanuit een lange-termijn perspectief.”*

Jaarlijkse aantrekkelijkheidsbarometer voor alle Belgische gemeenten

De aantrekkelijkheidsbarometer van Itinera en Deloitte is een stapsgewijze realisatie voor het meten van de aantrekkelijkheid van alle Belgische gemeenten. Itinera en Deloitte roepen op om meer gediversifieerde data publiek te maken zoals tevredenheidsonderzoek over de kwaliteit van het aanbod. Bovenal is er nood aan een monitor voor alle 308 Vlaamse steden en gemeenten. In het kader van de nieuwe Beleids- en BeheersCyclus (BBC) is een monitor van alle 308 Vlaamse steden en gemeenten een nuttige bron van informatie voor het evalueren van uitgevoerd beleid zowel in de tijd als in vergelijking met andere gelijkaardige gemeenten.

Methodologie: één globale barometer voor elke gemeente

In deze studie wordt *aantrekkelijkheid* gehanteerd als criterium om gemeenten te rangschikken.

Vernieuwend is het combineren van publiek beschikbare data tot één globale ‘barometer’ voor elke individuele gemeente, gebaseerd op het internationale *Smart Cities* concept. Dit concept laat ons toe om gemeenten te vergelijken op basis van verschillende indicatoren. Hierbij focust men op 6 verschillende thema’s die belangrijk zijn voor de inwoners van een gemeente, namelijk: **Bestuurskracht, Mobiliteit, Milieu –en Natuurontwikkeling, Economische ontwikkeling, Levenskwaliteit en Kennisontwikkeling**. Thema’s die aan bod komen in de aanloop van de lokale verkiezingen.

Elke gemeente is ondergebracht in een cluster van vergelijkbare gemeenten, op basis van de segmentatie van de Belgische steden en gemeenten volgens Belfius. De rangschikking van gemeenten binnen elk van de clusters is het resultaat van een dominantieanalyse ontwikkeld door Itinera. Vergelijkende studies waarbij gemeenten worden gerangschikt op basis van verschillende economische, sociale en geografische kenmerken worden vaak gebruikt om de beste en slechtste leerlingen van de klas te identificeren. Vergeylen: *“Dit is niet het doel van deze studie. De opzet is om na te gaan in welke mate lokale overheden er in slagen attractieve diensten aan te bieden,*

en dit op een efficiënte manier: het goed beheren van hun financiële- en personeelsmiddelen”.

De meest aantrekkelijke gemeenten in hun cluster

- In de cluster van de grote en regionale steden komt **Leuven** als de aantrekkelijkste stad naar voor.
Roeselare komt sterk naar voren in de cluster van de regionale steden. Bij de middelgrote steden behaalt **Herentals** de beste rangschikking.
- **Nieuwpoort** scoort het best als toeristische (kust)gemeente.
- In de groep van gemeenten met een concentratie van economische activiteit bekleden **Dentergem** (landelijke en landbouwgemeenten met industriële activiteit), **Waregem** (steden en agglomeratiegemeenten met industriële activiteit) en **Beerse** (verstedelijkte plattelandsgemeenten met industriële activiteit en demografische groei) de hoogste posities op de aantrekkelijkheidsbarometer.
- **Wevelgem** bekleedt de hoogste positie binnen de cluster van de sterk verstedelijkte gemeenten met lage inkomens. In de cluster van de weinig verstedelijkte gemeenten met demografische achteruitgang staat **Rumst** op de eerste plaats.
- Bij de woongemeenten komen **Zandhoven** (woongemeenten in landelijke zones), Lint (woongemeenten in de stadsrand), **Aartselaar** (agglomeratiegemeenten met tertiaire activiteit) en **Hove** (residentiële randgemeenten met hoge inkomens) er als sterke spelers uit.
- Tenslotte zijn **Ruiselede** (erg landelijke gemeenten met sterke vergrijzing), **Glabbeek** (kleine landbouwgemeenten) en **Wuustwezel** (landelijke of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei) de meest aantrekkelijke landelijke gemeenten.

Aanbevelingen: op naar een bredere en lange termijn realisatie

De studie benadrukt 4 aanbevelingen:

- Er is nood aan een monitor voor alle 308 Vlaamse steden en gemeenten. Wim Vergeylen geeft aan *“De Itinera-Deloitte Aantrekkelijkheidsbarometer is hiertoe een nuttig instrument dat lokale besturen bewust(er) maakt van hun sterke punten en gericht kan doen investeren in de toekomst en dit ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten”.*

- De aantrekkelijkheid van een gemeente is een stapsgewijze realisatie, die vanuit een meerjarenperspectief geëvalueerd dient te worden. Niet enkel voor Vlaamse maar ook voor Waalse gemeenten. De analyse zou regelmatig herhaald moeten worden om een evolutie op te kunnen tekenen.
- Er bestaat een zeer grote verscheidenheid aan gemeenten en een hele lijst van thema's en factoren die de aantrekkelijkheid van een gemeente bepalen. Belangrijk is de bevinding dat een gemeente kan uitblinken in een bepaald thema, maar daarvoor niet andere thema's hoeft te verwaarlozen. Ivan Van de Cloot: *"Om excellent te scoren dient men effectief in te zetten vanuit een duidelijke strategische focus"*.
- Het aanwenden van moderne communicatietechnieken, zoals het gebruik van sociale media, kan leiden tot een beter inzicht in de vraag vanuit de stakeholders en in de mate van tevredenheid over de aangeboden dienstverlening.

Lees het rapport op www.itinerainstitute.org

Voor meer info neem contact op met:

Ivan Van de Cloot, Chief Economist Itinera, 0478 43 47 17

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming